

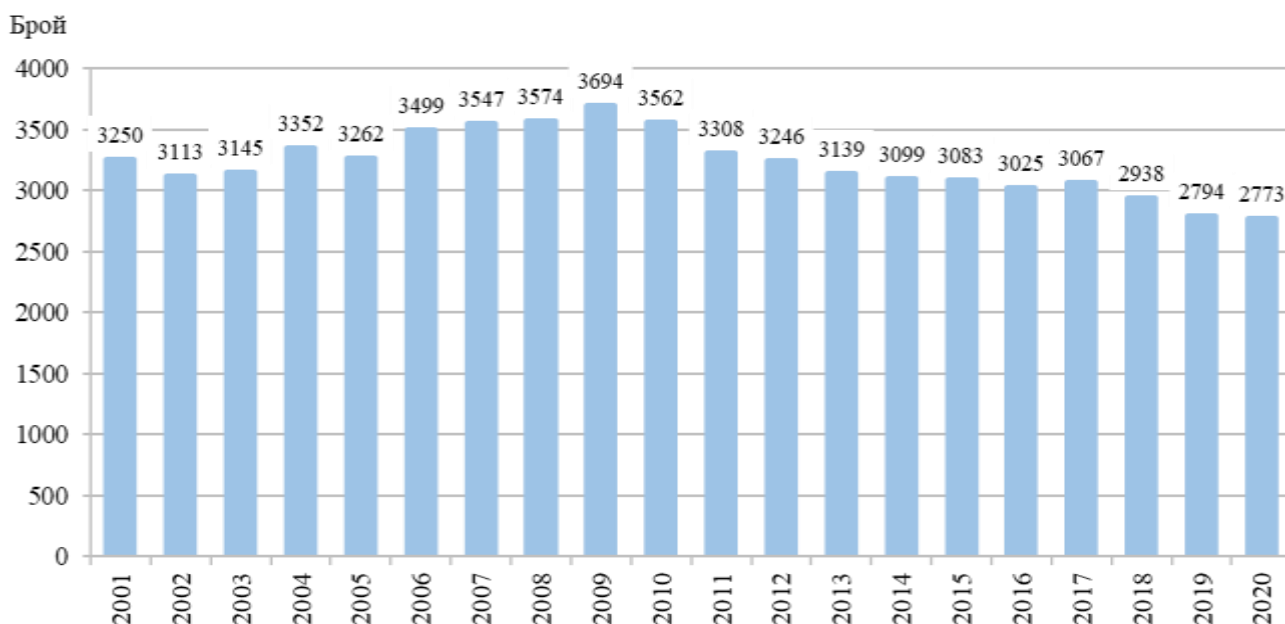
РАЖДАЕМОСТ, СМЪРТНОСТ И МИГРАЦИЯ НА НАСЕЛЕНИЕТО В ОБЛАСТ СТАРА ЗАГОРА ПРЕЗ 2020 ГОДИНА

Основните фактори, които влияят върху измененията в броя и структурите на населението са демографските процеси - раждаемост, смъртност и миграция.

Раждаемост

През 2020 г. в област Стара Загора са регистрирани 2 792 родени деца, като от тях **2 773 (99.3%) са живородени**. В сравнение с предходната година броят на живородените намалява с 21 деца, или с 0.8%.

Фиг. 1. Живородени в област Стара Загора през периода 2001 - 2020 година

Коефициентът на обща раждаемост¹ през 2020 г. е 8.9‰.

Броят на живородените момчета (1 409) е с 45 по-голям от този на живородените момичета (1 364), или на 1 000 живородените момчета се падат 968 момичета.

В градовете и селата на област Стара Загора живородените са съответно 1 916 и 857 деца. Коефициентът на раждаемост в градовете е 8.6‰, а в селата - 9.5‰.

¹ Брой живородени деца на 1 000 души от средногодишния брой на населението през годината.

В регионален аспект най-висока е раждаемостта в общините Николаево - 18.0%, Гурково - 13.8% и Мъглиж - 11.2% , а най-ниска в общините Опан – 5.7%, Раднево - 7.6% и Гълъбово - 7.7%.

Броят на жените във фертилна възраст (15 - 49 навършени години), или размерът на родилните контингенти и тяхната плодовитост, оказва съществено влияние върху равнището на раждаемостта и определя характера на възпроизводството на населението.

Броят на жените във фертилна възраст в област Стара Загора към 31.12.2020 г. е 62 885, като спрямо предходната година той намалява с 558 жени.

През 2020 г. броят на живородените деца от майки под 18 години в област Стара Загора е 231 и спрямо 2019 г. нараства с 8 деца. Броят на живородените деца от жени на възраст 40 и повече години намалява от 98 през 2019 г. на 97 през 2020 година.

Тоталният коефициент на плодовитост¹ е един от основните показатели, характеризиращи плодовитостта на жените. **През 2020 г. средният брой живородените деца от една жена в област Стара Загора е 1.73**, което е с 0.01 повече от 2019 година.

Средната възраст на жените при раждане на първо дете през 2020 година е 25.9 години.

През 2020 г. броят на живородените извънбрачни деца в област Стара Загора е 1 881, или 67.8% от всички живородени, което е с 0.9 процентни пункта по-малко в сравнение с 2019 г. (68.7%). Относителният дял на извънбрачните раждания в селата (78.4%) е по-висок, отколкото в градовете (63.1%).

Смъртност

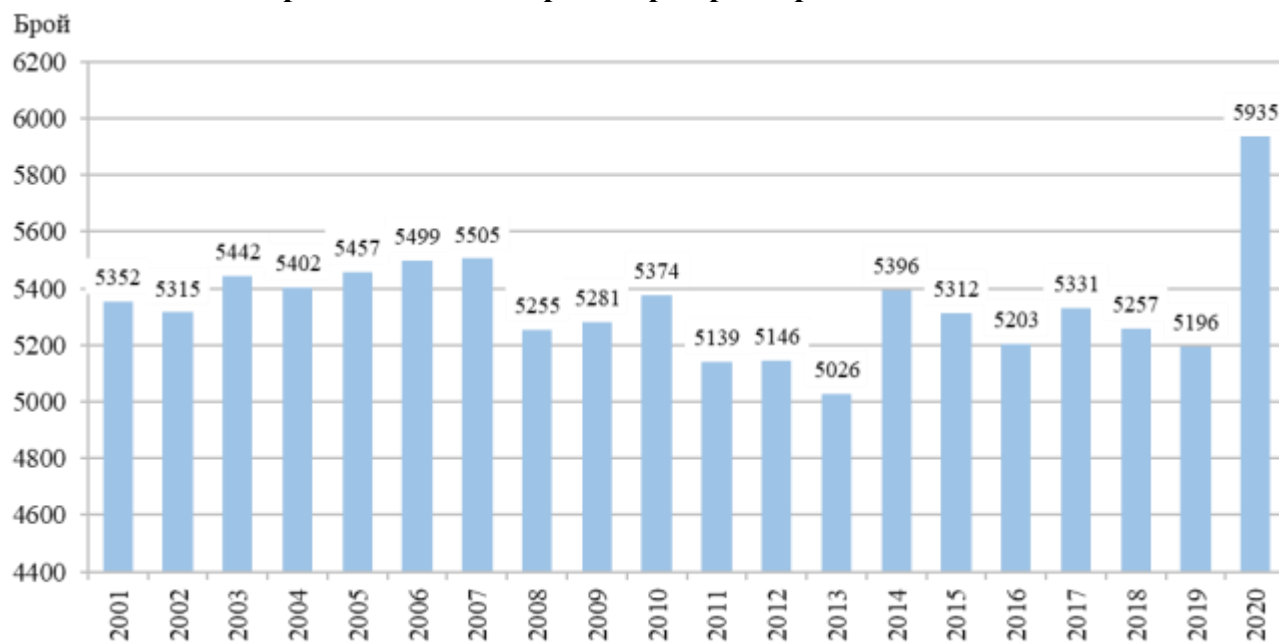
Броят на умрелите лица през 2020 г. в област Стара Загора е 5 935 души, а коефициентът на обща смъртност² - 19.0%. Спрямо предходната година броят на умрелите нараства със 739 случая, или с 14.2%.

Смъртността сред мъжете (20.7%) продължава да бъде по-висока в сравнение със смъртността сред жените (17.4%). През 2020 г. на 1 000 жени умират 1 118 мъже. Продължават и силно изразените различия в смъртността сред градското и селското население. Коефициентът на смъртност е по-висок в селата (25.5%), отколкото в градовете (16.3%).

¹ Среден брой живородени деца, които би родила една жена през целия си фертилен период съобразно повъзrastовата плодовитост

² Брой умрели лица на 1 000 души от средногодишния брой на населението.

Фиг. 2. Умрели в област Стара Загора през периода 2001 - 2020 година

Показателят за преждевременна смъртност¹ през 2020 г. в област Стара Загора (20.2%) се увеличава спрямо предходната 2019 г. (20.1%). В стойностите на показателя за преждевременната смъртност има съществени разлики при мъжете и жените. Умрелите жени на възраст до 64 години вкл. са 13.1% от всички умрели жени, а стойността на този показател при мъжете е 26.4%.

През 2020 г. в област Стара Загора са починали 14 деца на възраст до една година, а коефициентът на детска смъртност е 5.0%. За сравнение, през 2001 г. коефициентът на детска смъртност е бил 17.5%, през 2005 - 11.6%, а през 2019 - 10.4%.

Миграция

През 2020 г. в преселванията между населените места в област Стара Загора са участвали 12 707 лица.

От всички, които са променили своето обичайно местоживеење вътре в областта, 51.7% са мъже и 48.3% - жени.

По отношение на възрастовата структура с най-голям относителен дял сред преселващите се са лицата на възраст 40 - 59 години (38.6%), следвани от лицата 60 и повече години (29.9%) и лицата във възрастовата група 20 - 39 години - 20.6% от мигриралите лица.

¹ Относителен дял на умрелите лица под 65-годишна възраст от общия брой на умираанията.

Естествен и механичен прираст на населението

Броят и структурите на населението се определят от размерите и интензивността на неговото естествено и механично (миграционно) движение.

Разликата между живородените и умрелите представлява естественият прираст на населението. След 1990 г. демографското развитие на страната се характеризира с отрицателен естествен прираст на населението. **През 2020 г., в резултат на отрицателния естествен прираст, населението на област Стара Загора е намаляло с 3 162 души.**

Намалението на населението, измерено чрез **коэффициента на естествения прираст, е минус 10.1%¹**. Коэффициентът на естествения прираст в градовете е минус 7.7%, а в селата - минус 16.0%, или намалението на населението в резултат на естествения прираст се дължи предимно на негативните демографски тенденции в селата.

През 2020 г. 10 общини в областта имат отрицателен естествен прираст.

С най-малки по стойности коефициенти на отрицателен естествен прираст са общините Гурково (-5.4%) и Стара Загора (-7.9%).

С най-голямо намаление на населението вследствие на високия отрицателен естествен прираст е община Опан - минус 33.6%, следвана от общините Гълъбово (-16.9%) и Раднево (-15.7%).

Община Николаево е с нулев естествен прираст.

Влияние върху броя и структурите на населението в областта оказва и механичният прираст², който през 2020 г. е положителен – 1 166 души (3.8%).

¹ Разлика между броя на живородените и броя на умрелите на 1 000 души от средногодишния брой на населението.

² Разлика между броя на заселилите се и броя на изселилите се.

Методологични бележки

Броят и структурите на населението към края на всяка година се изчисляват на базата на данните от предходната година и данните за естественото и механичното движение на населението през текущата година.

Източник на данните за броя и структурите на населението е Информационна система „Демография“ в Националния статистически институт. Източник на данните за естественото и механичното движение на населението (раждания, умираания, бракове, разводи, вътрешна миграция) е Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението. Те се регистрират чрез документите образци ЕСГРАОН - ТДС: съобщение за раждане, съобщение за сключен граждански брак, съобщение за прекратен граждански брак, съобщение за смърт и адресна карта за промяна на настоящ адрес.

Източник на данните за външната миграция са Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението, образец ЕСГРАОН - ТДС: адресна карта за промяна на настоящ адрес; Националната агенция за приходите; Националният осигурителен институт; Министерството на вътрешните работи; Оценки на емиграционните потоци.

Данните за броя на населението и за настъпилите демографски събития в териториален разрез са представени според административно-териториалното устройство на страната към 31.12. на съответната година (населени места, общини, области) и статистически райони по настоящ адрес. Това е адресът, който отговаря на документално заявеното местоживее на лицето.

Възрастта на населението в края на годината е изчислена към 31.12. в навършени години. Възрастта на лицата при настъпване на демографско събитие се изчислява в навършени години въз основа на датата на раждане и датата на съответното събитие, т.е. възрастта, която лицата са достигнали при настъпване на събитието.

При изчисляване на демографските показатели се използва съвкупността на средногодишното население. Средногодишният брой на населението е средна аритметична величина от изчисленото население към края на предходната и края на отчетната година.